

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL	
INTRARE	Nr. 7183
IEȘIRE	
Ziua... 27	Luna... 10 20... 23

EXPUNERE DE MOTIVE

I. PREAMBUL

Prezenta propunere legislativă are ca obiect restaurarea acelor principii de management care ar trebui să caracterizeze modul în care Autoritatea pentru Supraveghere Financiară și Banca Națională a României sunt conduse.

Cu titlu preliminar, se impune precizarea conform căreia cele două autorități publice autonome amintite au rol fundamental în ceea ce privește pe de-o parte reglementarea, supravegherea și exercitarea controlului asupra pieței financiare, iar pe de altă parte, asigurarea și menținerea stabilității prețurilor.

Astfel, plecând de la premisa rolului fundamental pe care cele două autorități publice îl au în arhitectura instituțională a statului român, se impune ca inclusiv modul în care conducerea acestora este remunerată să respecte acele principii de bună guvernare, în care indemnizațiile oferite să reflecte activitatea profesională a conducerii celor două autorități.

În actuala configurație instituțională, ambele autorități publice sunt conduse de către două organisme: consiliile de administrație și conducerile executive. Persoanele care ocupă funcții de conducere sunt membri de drept în cadrul consiliilor de administrație. În acest context, se poate remarca situația absurdă care caracterizează plata remunerațiilor membrilor Consiliilor de conducere ale celor două autorități publice: persoanele care ocupă funcții de conducere executive sunt plătite de două ori: o dată în virtutea funcției executive exercitate, iar a doua oară, în calitate de membri ai consiliului de administrație.

Ca atare, situația de neacceptat rezidă din următoarea situație de fapt: o persoană desemnată într-o funcție executivă în una dintre cele două autorități publice beneficiază nu numai de remunerația atribuită pentru exercitarea acestei funcții, dar inclusiv de o remunerație acordată în baza calității *ope legis* de membru al consiliului de administrație.

O astfel de situație este nu numai injustă, dar încalcă inclusiv acele principii de guvernare instituțională care presupun chibzuință în ceea ce privește fondurile publice.

Ca atare, ne propunem să remediem această situație, printr-o reglementare aptă să determine o reșezare justă a beneficiilor patrimoniale de care se bucură membrii executivi ai celor două autorități publice.

II. DIAGNOZĂ

2.1. Bune practici în ceea ce privește guvernanta;

Cele două autorități publice împrumută modalitatea de organizare a conducerii similar modului de organizare a societăților, a companiilor care activează în mediul privat. Astfel, consiliul de administrație este entitatea care ia decizii, care avizează și controlează activitatea conducerii executive, iar aceasta din urmă are rolul de a executa deciziile primeia, precum și de a propune luarea anumitor măsuri.

Acest modalitate duală de organizare a conducerii are rolul fundamental de a asigura un echilibru în ceea ce privește procesul de luare a deciziilor și de a contura o justă manieră de delimitare a competențelor.

Cu titlu exemplificativ, aceleași principii sunt reiterate inclusiv de **Codul celor mai bune practici ale guvernantei corporative**¹ (Code of Best Practice of Corporate Governance - în continuare *Codul*) publicat de OECD. Astfel, se prevăd următoarele linii directoare care ar trebui să caracterizeze modalitatea de organizare a conducerii unei societăți:

- a) cele trei categorii de membri ai consiliului de administrație care pot fi întâlnite în practică sunt reprezentate fie de persoane independente, fie de persoane care nu au un raport de muncă în respectiva societate, fie de persoane care au un raport de muncă în respectiva societate. Or, OECD subliniază următoarele: Consiliul de Administrație ar trebui să supravegheze managementul. Or, auto-supravegherea care există în cazul unei persoane care ocupă atât funcția de membru al Consiliului, cât și o funcție executivă **determină un conflict de interese tipic.** (traducerea din engleză a punctului 2.06 din Cod).
- b) Remunerația membrilor consiliului de administrație **independenți și externi** ar trebui să reflecte timpul pe care fiecare se așteaptă să-l dedice în societate. (traducere din engleză a punctului 2.14 din Cod)
- c) Majoritatea membrilor consiliului ar trebui să fie independenți de societate. Definiția *independenței* se circumscrie următoarelor condiții: (traducerea punctului 2.16 din Cod):
 - i) să nu aibă nicio legătură cu societatea, cu excepția unei posibile participații;
 - ii) să nu fi fost angajat al societății sau al altor societăți afiliate sau dezmembrăminte;
 - iii) nu furnizează niciun serviciu sau produs societății;
 - iv) să nu fie angajat al vreunei societăți furnizoare de produse sau servicii;
 - v) să nu fie căsătorit sau rudă până la al doilea grad cu orice director sau manager de societate;

¹ <https://www.oecd.org/corporate/ca/corporategovernanceprinciples/1824495.pdf>

- vi) să nu fie plătit sub nicio altă formă de către societate, cu excepția remunerației normale de membru al consiliului de administrație și, eventual, dividende dacă deține o anumită participație.

În acest sens, se desprinde ideea conform căreia buna guvernare corporativă implică în mod obligatoriu nu numai o scindare a prerogativelor celor două entități care exercită conducerea unei societăți, dar, mai mult, determină necesitatea combaterii oricărui conflict de interese apt să determine, în mod implicit, consecințe nefaste în ceea ce privește managementul, precum și o cheltuire defectuoasă a resurselor financiare.

Astfel, cu atât mai mult, autorități publice, care își desfășoară activitatea din fonduri publice, au obligația de a respecta astfel de principii apte să determine, pe de-o parte buna guvernare, iar pe de altă parte, să combată orice formă de conflict de interese.

2.2. Situația Autorității pentru Supraveghere Financiară;

În ceea ce privește managementul ASF, prevederile art. 8 din Ordonanță de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, (în continuare *OUG 93/2012*) stabilesc următoarea structură de conducere: conducerea executivă și Consiliul ASF. Astfel, **conducerea executivă** este compusă din Președintele ASF, prim-vicepreședintele ASF și 3 vicepreședinți. Consiliul ASF este compus din aceleași persoane care exercită funcții de conducere, alături de alți 4 membri **neexecutivi**.

Or, raportat la prevederile art. 15 din OUG 93/2012, deși prevederile legale se referă, generic, la membrii Consiliului ASF, deci, implicit și la persoanele care exercită conducerea executivă, se desprinde ideea conform căreia există o **dublă remunerare** a persoanelor care exercită funcții de conducere: pe de-o parte, grație acestei calități, iar pe de altă parte, datorită calității de membri ai Consiliului ASF. Acest fapt este confirmat inclusiv de site-ul ASF² care prezintă salarizarea persoanelor care dețin funcții de conducere și prin intermediul căruia se poate observa faptul că președintele ASF, spre exemplu, câștigă 40.354 lei/lună din activitatea executivă exercitată și 18.379 lei din activitatea de membru al Consiliului.

Așadar, o persoană care conduce o funcție executivă în cadrul ASF este plătită de două ori: odată pentru activitatea profesională prin care inițiază, elaborează și propune Consiliului propuneri de hotărâri, proiecte, măsuri, iar odată pentru faptul că aprobă aceste propuneri.

²[https://www.asfromania.ro/ro/a/2416/drepturile-de-natur%C4%83-salarial%C4%83-acordate-%C3%AEn-a.s.f.](https://www.asfromania.ro/ro/a/2416/drepturile-de-natur%C4%83-salarial%C4%83-acordate-%C3%AEn-a.s.f)

2.3. Situația Băncii Naționale a României;

Art. 32 și 33 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, cu modificările și completările ulterioare (în continuare *Legea 312/2004*) stabilesc modul de organizare a organismelor care asigură conducerea autorității publice.

În acest sens, raportat la dispozițiile legale ante-menționate se remarcă următoarele:

Conducerea BNR este asigurată de către **conducerea executivă și consiliul de administrație**. Conducerea executivă este constituită din Guvernator, prim-viceguvernator și 2 viceguvernatori. În ceea ce privește consiliul de administrație, acesta este compus din 9 membri, dintre care conducerea executivă (Guvernatorul, în calitate de Președinte, prim-viceguvernatorul, în calitate de vicepreședinte și ceilalți doi viceguvernatori, în calitate de membri) și **alți 5 membri care nu ocupă o funcție salarizată în cadrul BNR**.

În acest context, în mod similar ca în cazul ASF, persoanele care ocupă funcții în conducerea executivă (Guvernatorul, prim-viceguvernatorul și cei doi viceguvernatori) sunt remunerați nu numai în virtutea acestei calități, dar inclusiv în virtutea calității de membri ai consiliului de administrație a BNR, beneficiind astfel, *ope legis*, de o dublă calitate care determină, un dublu beneficiu financiar.

Acest fapt este adus la cunoștința publicului, observându-se, faptul că pe site-ul BNR, în cadrul secțiunii *Drepturile salariale acordate în Banca Națională a României*, se poate, exemplificativ, că Guvernatorul cumulează un venit lunar de 52.447 lei/lună cu o *indemnizație de ședință* de 22.706 lei/lună. Așadar, Guvernatorul este plătit din **bani publici** nu numai pentru activitatea executivă întreprinsă, dar și pentru că „își aprobă și își controlează” propria activitate.

2.4. Administrarea fondurilor publice;

ASF susținea într-un comunicat de presă de la data de 3 februarie 2014 faptul că fondurile pe care aceasta le gestionează ar fi fonduri private „*ASF nu este o instituție bugetară. ASF este o instituție de interes public, care se finanțează în principal din cote, tarife și taxe aplicate entităților autorizate, reglementate și supravegheate. Veniturile ASF nu provin din bani publici, ci se obțin în funcție de volumul piețelor (dacă piețele se contractă, veniturile sunt mai mici și se reflectă inclusiv în reduceri salariale*”³.

³ <https://asfromania.ro/ro/a/974/informare-de-pres%C4%83-privind-politica-salarial%C4%83-a-asf>

Or, netemeinicia unei astfel de afirmații se evidențiază în contextul necunoașterii legii și a principiilor care stau la baza calificării unor fonduri drept **bani publici**. Astfel cum doctrina de specialitate a învederat, *Un prim criteriu de delimitare a fondurilor publice va fi dat de apartenența acestora la patrimoniul unei persoane juridice de drept public, respectiv al unei autorități sau instituții publice*⁴.

În aceste condiții, ASF este o **autoritate publică**, în conformitate cu art.2 alin. (1) din OUG 93/2012. Ca atare, fiind o persoană juridică de drept public în mod evident aceasta administrează **fonduri publice**. Același raționament își păstrează relevanța și în cazul BNR în baza art. 1 alin. (2) din Legea 312/2004.

Mai mult, chiar și în cazul anumitor persoane juridice de drept privat, pot exista fonduri cu destinație specială care „*intră în patrimoniul privat în temeiul unei prevederi legale exprese. În acest din urmă caz, situațiile au caracter excepțional, fiind vorba despre fonduri care s-ar fi convenit statului, dare care în temeiul legii sunt încasate și ulterior administrate într-un patrimoniu privat*”⁵.

Ca atare, se desprinde concluzia că ASF și BNR utilizează și administrează **fonduri publice**, având în vedere faptul că actele normative care reglementează organizarea și funcționarea acestor autorități publice autonome prevăd condițiile în care acestea pot colecta și gestiona fondurile pe care le încasează.

Un argument suplimentar care confirmă acest raționament este reprezentat de prevederile art. 22 lit. f) din Legea 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi care statuează următoarele:

Art. 22 În cadrul competențelor prevăzute la art. 21, Curtea de Conturi își desfășoară atribuțiile specifice asupra următoarelor domenii:

*f) constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice de către **autoritățile administrative autonome și de către instituțiile publice înființate prin lege, precum și de organismele proprii autonome de asigurări sociale ale statului;***

Așadar, cu atât mai mult, prezenta propunere legislativă este relevantă sub aspectul unei **angajări juste a fondurilor publice în ceea ce privește salarizarea managementului BNR și ASF**. Nu există nicio justificare pentru dubla remunerare a conducerii executive a celor două entități, un astfel de mecanism intrând într-o vădită contradicție atât cu principiile buneii guvernante, cât și cu standardele de calitate în ceea ce privește cheltuirea banilor publici.

⁴ S.Gherghina *Drept financiar public*, Ed. C.H.Beck, București, 2019, p. 13-14.

⁵ Ibidem.

III. PROGNOZĂ

Prin prezenta propunere legislativă, propunem o serie de modificări și completări relative la OUG 93/2012, respectiv Legea 312/2004 care prevăd faptul că membrii conducerii executive celor două autorități publice **beneficiază exclusiv de indemnizația cuvenită acestui statut, fără a mai putea beneficia și de indemnizația cuvenită membrilor consiliilor de administrație.**

Astfel, propunem următoarele intervenții legislative:

În ceea ce privește ASF, propunem modificarea art. 15 alin. (2) din OUG 93/2023 astfel:

Consiliul A.S.F. aprobă organigrama, regulamentul de organizare și funcționare și regulamentul intern și stabilește prin regulament propriu regimul și principiile privind remunerarea președintelui, a prim-vicepreședintelui și a vicepreședinților, a membrilor neexecutivi ai Consiliului și a personalului angajat. În baza acestuia, Consiliul hotărăște nivelul remunerării membrilor săi neexecutivi și a personalului angajat, cu luarea în considerare a nivelului remunerației acordate unor poziții și funcții similare din piața financiară.

Concomitent, prevedem expres, într-un alineat distinct faptul că: *Pe durata exercitării mandatului, membrii executivi ai Consiliului A.S.F. nu beneficiază de remunerația aferentă acestui statut.*

Din această perspectivă, se va desprinde ideea conform căreia, membrii executivi ai Consiliului (președintele, prim-vicepreședintele și cei 3 vicepreședinți) vor beneficia exclusiv de remunerația aferentă acestui statut, **neputând să mai cumuleze la acest venit și indemnizația de ședință aferentă calității de membri ai Consiliului.**

În ceea ce privește BNR, pentru identitate de rațiune, propunem ca art. 53 din Legea 312/2004 să se modifice după cum urmează :

Membrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României primesc indemnizații, cu excepția membrilor care fac parte din conducerea executivă a Băncii Naționale a României.

Și de această dată, se reglementează imposibilitatea cumulării indemnizației acordate membrilor executivi ai conducerii BNR cu cea acordată membrilor Consiliului de administrație.

Apreciem, astfel, că va exista o corectă și justă remunerare a persoanelor care conduc două dintre cele mai importante autorități publice, fără a mai exista percepția publică în virtutea căreia funcțiile de conducere executive în cadrul acestor autorități sunt dorite exclusiv pentru posibilitatea cumulului de venituri.

IV. CONCLUZII

Prin prezenta propunere legislativă eliminăm atât o problemă de guvernanță determinată de dubla remunerare a membrilor din conducerea executivă ai BNR și ASF, cât și eliminarea unei practici care nu poate decât să decredibilizeze organele de conducere ale celor două autorități.

Este greu de acceptat la nivelul opiniei publice că o persoană care exercită o funcție de conducere executivă și care își îndeplinește anumite atribuții legale să facă parte inclusiv din organul care ar trebui să supravegheze și să controleze modul de îndeplinire a prerogativelor acestuia. Situația devine cu atât mai gravă când persoana vizată **cumulează două venituri** în baza celor două calități, fapt care reprezintă nu numai un nonsens, dar inclusiv o practică care, dacă ar fi întâlnită în orice alt context profesional, ar determina o scădere a încrederii publice și a legitimității respectivei entități.

Așadar, vă supunem spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă.

Inițiatori,

Deputat Marius-Andrei MIFTODE

Deputat Claudiu-Iulius-Gavril NĂSUI

Senator Ambrozie-Irineu DARĂU

Lista susținătorilor propunerii legislative

Lege pentru modificarea și completarea articolului 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară și pentru modificarea articolului 53 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României

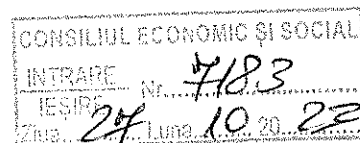
Nr.	DEPUTAT/SENATOR	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
1	REMUS NIEGOI	USR	
2	Bob Virgil Marius	USR	
3	Bodea Marius	USR	
4	VICOL COSTEL	USR	
5	SPĂTARU SIMONA	USR	
6	BOLDEȘ CRISTIAN	USR	
7	PĂLĂRIE ȘTEFAN	USR	
8	KINICA ELVIA - MONICA	USR	
9	RĂDUL TRIFAN	USR	
10	OPTEANU AUREL	USR	
11	RĂDU MIHAIL	USR	
12	VLAD SERGIU COSMIN	USR	
13	Zob Alexandru Robert	USR	
14	ROȘCIU ANDREI	USR	
15	Cosmin-Marian Popescu	Neafiliat	
16	POPESCU ION DRĂGOS	NEAFILIAT	
17	CRISTIAN GHICA	USR	
18	Mircescu Lorena	USR	

Lista susținătorilor propunerii legislative

Lege pentru modificarea și completarea articolului 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară și pentru modificarea articolului 53 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României

Nr.	DEPUTAT/SENATOR	GRUP PARLAMENTAR	SEMNĂTURĂ
	Jodoresa Beniamin	USR	
	Radu Corneli	USR	
	HANGAN POLYANA	USR	
	MURARIU OANA	USR	
	STELIAN ION	USR	
	ILIE VICTOR	USR	
	Lazar Ion Marian	USR	
	HAVARNEANU FILIP	USR	
	Cristian Gabriel Seidler	USR	
	EUGEN TERENCE	USR	
	NASUI CLAUDIU	USR	
	BERESCU MONICA	USR	
	MOLNAR RADU-IULIAN	USR	
	GIURGIU ADRIAN	USR	
	POLITEANU MIHAI	Neafiliat	

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

Lege pentru modificarea și completarea articolului 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară și pentru modificarea articolului 53 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. - Articolul 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 874 din 21 decembrie 2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 15, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Consiliul A.S.F. aprobă organigrama, regulamentul de organizare și funcționare și regulamentul intern și stabilește prin regulament propriu regimul și principiile privind remunerarea **președintelui, a prim-vicepreședintelui și a vicepreședinților, a membrilor neexecutivi ai Consiliului și a personalului angajat.** În baza acestuia, Consiliul hotărăște nivelul remunerării membrilor săi **neexecutivi și a personalului angajat,** cu luarea în considerare a nivelului remunerației acordate unor poziții și funcții similare din piața financiară.”

2. La articolul 15, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Pe durata exercitării mandatului, președintele, prim-vicepreședintele și cei 3 vicepreședinți beneficiază exclusiv de remunerația aferentă acestui statut.”

Art. II. - Articolul 53 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 30 iunie 2004, cu modificările și completările ulterioare, se modifică după cum urmează:

„Art.53. - Membrii Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României primesc indemnizații, cu excepția membrilor care fac parte din conducerea executivă a Băncii Naționale a României.”

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin (2) din Constituția României, republicată.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
Alfred-Robert SIMONIS

PREȘEDINTELE SENATULUI
Nicolae-Ionel CIUCĂ